ἀπὸ πάνω ὥς κάτω τὸ σῶμα τους, κατὰ τὸν Ἰσπανικὸ τρόπο μιὰ μαύρη σκέπη ἐκαμάτιζε στὸ πλατύγυρο καπέλλο τους, μαῦρο κι' αὐτό...

Ξανάφεραν τὸ νευρόσπαστο, κρατῶντας το πάλι ἀπὸ τὶς μασκάλλα τὴ φορὰ αὐτὴ τυλιγμένο καλὰ μὲ τὸν κόκκινο μαντύα, ὅτε τὸ κεφάλι, οὔτε τὰ πόδια τοῦ νευροσπάστου ἐφαίνονταν. Ἀνέβαλαν στὸ διβάνι, καὶ ἄρχισαν πάλι μπροστά του τοὺς συμμένους χορούς, πιὸ λιπηροὺς ἀπὸ προτήτερα : Γονάτιζαν, κιμώνονταν, ἐκλαγαν, ὕψωναν τὰ χέρια τους στὸν οὐρανό, καὶ ἐξηγοῦσαν διάφορες χειρονομίες τὴ λύπη ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ κομμάσουν... Οἱ παρευρισκόμενοι τοὺς ἐκύτταζαν ἀρκετὴ ὥρα, τέλος ἄρχισαν νὰ στενοχωροῦνται μὲ τὴ σκηνὴ αὐτή, τῆς ὁποίας ἡ κακὸς χαρακτῆρας δὲν ἐσιμιβιβάζετο μὲ γιορτὴ γάμου. Ἡ νύφη ἐκατάχαρος, ἔτρεμαν τὰ χέρια της.

Τί ἔχεις, Κωστάντσα ; τὴν ἐρώτησε ἡ γυναικαδέλφη της, βλέποντας τὴν ταραχή τῆς.

Δὲν ξέρω, ἀπήντησε ἡ Κωστάντσα, ἀλλ' εἶνε ἀρκετὴ ὥρα ποὺ τὸ κάνω.

Στιγμὴ ἐκείνη, οἱ δυὸ προσωπιδοφόροι ἐπλησίασαν τὴ νύφη καὶ εἶπαν μεγαλοφώνως :

Ἔλα νὰ κλάψῃς τὶς δικές μας καὶ τὶς δικές σου συμφορές ! Λόγια αὐτὰ τ' ἄκουσαν ὅλοι. Ἡ Κωστάντσα ἔπεσε ἀναίσθητη ἀγκαλιὰ τῆς γυναικαδέλφης της, κι' ἐνῶ προσπαθοῦσαν νὰ τὴ φέρουν, οἱ δυὸ προσωπιδοφόροι ἐφάνησαν ἄφαντοι, μέσα στὴ γενικὴ ἀναστάτωση, ἀφήσαντες ἐπάνω στὸ διβάνι τὸ νευρόσπαστο σκεπασμένο μὲ τὸ κόκκινο φοῦχο...

Ἕνας ἀπὸ τοὺς καλεσμένους τὸ ἔπιασε καὶ εἶδε ὅτι ἦταν ἄνθρωπος μὲ μάσκα. Ἔπιασε τὰ χέρια του καὶ βρῆκε ψυχρὰ σὰν τὸ χιόνι !... Ἔβγαλαν τὴ μάσκα καὶ βρῆκαν τὸ πρόσωπο τοῦ Ἀλβάνου Ριζάρη, τοῦ Βρούν !...

Ἀφωνεῖ, ἀτερίγραπτη σκηνὴ ἀπόγνωσης... Τὸ μέγαρο ἐγέμισε ἀπὸ πολλὲς φωνές, θρήνους γυναικῶν, κλάματα... Οἱ φίλοι τοῦ Ἑλληνοσικελιώτου ὥρμησαν νὰ καταδιώξουν τοὺς δολοφόνους, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν νὰ τοὺς φτάσουν... Τὸν Ἀλβάνο Ριζάρη τὸν εἶχαν τυλίξει μὲ τὰ χέρια τους, ἐπάνω στὸ γυφτικὸ κρεββάτι... Οἱ δολοφόνοι εἶχαν ἀφήσει πάνω στὸ κρεββάτι ἕνα στεφάνι ἀπὸ κυπαρισσιοῦ !

Ἀμέσως ὑπωπτεύθηκαν ἀμέσως τὸν Βρούνη· ἔμαθαν ὅμως ὅτι αὐτὸς ἔφυγε ἀπὸ πολὺν καιρὸ στὴ Βιέννη. Ἡ Ἀστυνομία, ἂν καὶ κατέβαλλε προσπάθειες, ἐστάθη ἀδύνατη ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς δολοφόνους, οἱ ὁποῖοι ἢ θὰ ἔφυγαν στὰ ἀπόκρυφα βουνὰ τῆς Σικελίας, ἢ θὰ κρύβονταν σὲ κανένα ἀπὸ τὰ πολυπληθῆ μοναστήρια. Οἱ Σικελοὶ καλόγεροι τοῦ καιροῦ ἐκείνου δὲν ἐδυσκολεύοντο νὰ κρύψουν κακοποιούς, ἀρκεῖ νὰ ἔπαιρναν χρήματα γιὰ... τὰ ἀναγκαῖα τῶν ἁγίων !...

Τὸ βέβαιο εἶνε ὅτι οἱ ἄγνωστοι ποὺ ἐδολοφόνησαν μὲ τὴν προμελετημένη αὐτὴ σκηνοθεσία τὸ δυστυχισμένο Ἀλβάνο Ριζάρη ἦταν πλήρωμένοι—κατὰ παραγγελίαν κακοῦργον—ἀπὸ τὸ Βρούνη. Ἡ Κωστάντσα δὲν ἠθέλησε νὰ ξαναπαντρευτῇ κι' ἔγινε καλογρηὰ στὴ Μονὴ τῶν Καρμηλήτιδων.

* * *

Κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, ὁ Σὰν. Μερέ, Γάλλος θεατρικὸς συγγραφεύς, ἐδραματοποίησε (μὲ ἐλεύθερη διασκευὴ) τὴν ἀνωτέρω ἀληθῆ ἱστορία. Εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ φρικιαστικότερα μονόπρακτα «Οἱ Μυστικοί», καὶ παίχτηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ περίφημο «Γκρὰν Γκιγνόλ», τὸ Παρισινὸ «θέατρο τῆς φρίκης». Στὰ θέατρα τῶν Ἀθηνῶν ἐπαίχτηκε πολλὲς φορὲς τὸ ἱστορικὸ αὐτὸ μονόπρακτο, μὲ μεγάλη πάντοτε ἐπιτυχία.

ΓΙΑΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Μιὰ κυρία, ἐνῶ μιλοῦσε σ' ἕνα σύλλογο γιὰ τὴ χειραφέτησι τῶν γυναικῶν, εἶπε στὸ τέλος καὶ τὸ ἑξῆς :

Καὶ ξέρετε ποῦ θὰ ἦταν ὁ ἄντρας, ἂν ἔλειπε ἡ γυναίκα ;

Στὸν Παράδεισο ! ἀποκρίθηκε ἕνας ἀκροατής.

* * *

Ἐνῶ ἕνας παπᾶς διάβαζε στὸ Εὐαγγέλιο τὴ γενεαλογία τοῦ Χριστοῦ, τὸ κερὶ ἔσβυσε καὶ σταμάτησε τὴν ἀνάγνωσι.

Ἀνάψτε μου τὸ κερί, φώναξε τότε θυμωμένος, γιὰ νὰ ἰδῶ ποιὸς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς διαβόλους γέννησε τὸν ἄλλο !...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΤΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΙΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΟΣ

Ἕνας λαμπρὸς ἀστὴρ τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου. Ὁ ἔρως καὶ ἡ.... κουταμάρες ἑνὸς ἀριστοκράτου. Ἡ ἀπάντησις τῆς Αὐγουστίνας. Τὸ πάθημα τῆς ἐλαφρᾶς ἠθοποιοῦ. Ἡ Ροζαλία καὶ .... ἡ φωνὴ τοῦ λαοῦ. Πῶς ἀποστόμωσε ἡ Αὐγουστίνα τὸν ἰμπρεσσάριο. Ἕνας χονδροειδὴς λίβελλος. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Κατὰ τὸν περασμένον αἰῶνα, ἕνας ἀπὸ τοὺς λαμπροτέρους ἀστέρας τῆς γαλλικῆς σκηνῆς ἦταν καὶ ἡ Αὐγουστίνα Μπροάν. Ἡ Αὐγουστίνα ἦταν ὡραιοτάτη καὶ, ἐπὶ μιὰ ἀρκετὰ μακρὰ περίοδο, γνώρισε μεγάλους καλλιτεχνικούς, μιὰ καὶ ἐρωτικοὺς συγχρόνους, θριάμβους.

Δὲν ἦταν ὅμως μονάχα μιὰ ἐκλεκτὴ καλλιτέχνις ἡ Μπροάν. Εἶχε συγχρόνως καὶ ἐξαιρετικὰ σπανθηροβόλο πνεῦμα. Ἀλησμόνητες δὲ παρέμειναν ἡ εἰρωνεῖες της καὶ τὰ πειράγματά της, τὰ ὁποῖα πολλὲς φορὲς ἦσαν ἐξαιρετικὰ τσουχτερά.

Ἕνας ἀριστοκράτης τῆς ἐποχῆς της, ὁ κόμης ντὲ Φεζανσάκ, εἶχε ξετρελλαθῆ κάποτε μαζύ της καὶ τὸ πάθος του ἀναβε ἀκόμα περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀδιαφορία ποὺ τοῦ ἔδειχνε ἡ ὡραία καλλιτέχνις. Μιὰ μέρα λοιπὸν πῆγε καὶ τὴ βρῆκε στὸ καμαρίνι της καὶ, μὴν ξέροντας τί νὰ τῆς πῇ γιὰ ν' ἀνοίξῃ κουβέντα, τῆς εἶπε χαμογελῶντας τάχα :

— Νὰ σᾶς πῶ λοιπὸν μιὰ κουταμάρα γιὰ νὰ γελάσετε, ὡραία μου Αὐγουστίνα.

Ἡ Αὐγουστίνα, νευριασμένη ὅπως πάντα, ὅταν τὴν πλησίαζε ὁ κόμης, τοῦ ἀπάντησε σαρκαστικά :

— Ἀγαπητέ μου κόμη, μὴ σκοτίζεσθε καθόλου γι' αὐτό. Δὲν ἔχετε... πορεία νὰ μιλήσετε !

Καὶ πράγματι, πάντα κουταμάρες ἔλεγε, ὅταν μιλοῦσε μαζύ της ὁ ἄμοιρος κόμης.

* * *

Μὶ' ἄλλη φορά, ἡ ὡραία Αὐγουστίνα συνομιλοῦσε μὲ μιὰ ἠθοποιὸ ἐλαφρῶν ἠθῶν, ἡ ὁποία ἄλλαζε τοὺς φίλους της σὰν πουκάμισο. Ἡ ἠθοποιὸς αὐτή, ἡ ὁποία λεγόταν Ρόζα Γκωλό, ἔπαιζε σὲ κωμῳδίες καὶ πάντοτε σχεδὸν ἡ διεύθυνσι τοῦ θεάτρου τῆς ἀνέθετε ρόλους ἐκκεντρικῶν, θηλυπρεπῶν καὶ γελοίων ἀνδρῶν. Ἡ κακομοῖρα ἡ Ρόζα τὸ θεωροῦσε προσβλητικὸ αὐτὸ καὶ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἐκμυστηρευόταν τὸ παράπονό της στὴν Αὐγουστίνα.

— Ἀ ! τῆς εἶπε σὲ μιὰ στιγμή, εἶνε τρομερὸ αὐτὸ ποὺ μοῦ κάνουν. Ἔτσι, ὅπως παρουσιάζομαι διαρκῶς στὴ σκηνὴ ντυμένη ἀνδρικά, τὸ μισό τὸ Παρίσι κοντεύει νὰ πιστέψῃ πὼς εἶμαι ἄνδρας...

Τί νομίζετε ὅτι τῆς ἀπάντησε τότε ἡ ἀμείλικτη Αὐγουστίνα :

— Ἡσύχασε, ἀγαπητή μου, τῆς εἶπε χαμογελῶντας σαρκαστικά. Τὸ ἄλλο μισὸ σὲ ξέρει πολὺ καλὰ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ γελάσῃ !

* * *

Ὅταν τὸ ἄστρο τῆς ὡραίας Αὐγουστίνας εἶχε ἀρχίσει νὰ δύῃ, ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου στὸ ὁποῖο ἔπαιζε, ἀνέθεσε ἕναν ρόλο δικό της σὲ μιὰ ἐπικίνδυνη ἀντίζηλό της, τὴν Ροζαλία Λεβασέρ.

Ἡ Ροζαλία ἀπέδοσε πράγματι πολὺ ὡμορφα τὸ ρόλο της, τραγούδησε ἐπέρασα καὶ ἀπέσπασε τὰ χειροκρότήματα τοῦ κοινοῦ.

— Βλέπετε, ἀγαπητή μου, ἔλεγε τότε ὁ ἰμπρεσσάριος στὴν Αὐγουστίνα... Χειροκροτοῦν πολὺ τὴ Ροζαλία καὶ θαυμάζουν τὴν ὡραία φωνή της. Ὅλο τὸ κοινὸ εἶνε κατενθουσιασμένο μαζύ της.

— Ὦ ! ἀπάντησε σαρκαστικά ἡ Αὐγουστίνα, ἐγὼ δὲν ἐκπλήσσομαι καθόλου γι' αὐτό. Ἡ Ροζαλία ἔχει τὴ... φ ω ν ὴ τ ο ῦ λ α ο ῦ !

* * *

Ἔπειτα ὅμως ἀπὸ λίγον καιρὸ ἦρθε καὶ ἡ σειρὰ τῆς Αὐγουστίνας νὰ τὴ σαρκάσουν, καὶ μάλιστα κατὰ τρόπο πολὺ χυδαῖο. Οἱ ἀντίπαλοί της κυκλοφόρησαν ἕναν λίβελλο ἐναντίον της, στὸν ὁποῖον ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, ἔγραφαν καὶ τὰ ἑξῆς γιὰ τὴν ἄμοιρη καλλιτέχνιδα :

'Ἡ δεσποινὶς Αὐγουστίνα Μπροὰν μοιάζει μὲ ἕνα ζῶο πολὺ μοχθηρό, ποὺ ρίχνεται ἐπάνω σ' ὅλον τὸν κόσμον ἀδιακρίτως καὶ τὸ ὁποῖο δὲν μπορεῖ νὰ ἡμερεύῃ. Τὸ ἀγρίμι αὐτὸ ἔχει γεράσει πειά, μὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς ἔγινε καὶ λιγώτερο ἄγριο. Εὐτυχῶς ὅτι ἔχει χάσει τὰ δόντια του, πρᾶγμα ποὺ ἀποτρέπει τὸν κίνδυνο γιὰ κείνους ποὺ θὰ εἶχε θέλει τὸ δηλητηρίο της καὶ ἡ... δυσωδία της !...»

Στὰ λεπτὰ καὶ τσουχτερὰ πειράγματα τῆς καλλιτέχνιδος οἱ ἀντίπαλοί της, ὅπως βλέπετε, δὲν εἶχαν νὰ ἀντιτάξουν παρὰ τὴ χοντροκοπιὰ καὶ τὴ βαρβαρότητα.

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ ΜΑΣ

Ἡ χωριατοπούλα
(Τοῦ κ. Βαλσαμάκη, διακοσμητοῦ τοῦ Κεραμεικοῦ)